

OBSAH

NA ÚVOD	9
PŘEDMLUVA	10
O DRAHÝCH KAMENECH	11
VÝCHODNÍ A ZÁPADNÍ CIVILIZACE	13
„Z Orientu přichází světlo“ – Mezopotámie	13
Egyptská „civilizace kamene“	16
Minojsko-mykénské základy antiky	18
Antika	22
ANATOLIE – MOST MEZI VÝCHODEM A ZÁPADEM	27
PALEOLITICKÁ PŘEDEHRA	32
OBSIDIÁNY V KAPPADOKII	32
DRAHOKAMOVÁ PALETA NEOLITIKŮ A CHALKOLITIKŮ 37	
Nejstarší svatyně světa	37
První „město“ na světě	38
Dvojitá bohyně z „Břichatého kopce“	41
Sošky a nádoby z bílého mramoru	42
Neolitické a chalkolitické korály, závěsky a náramky v Anatolii	42
Na scénu vstupují první pečetítka	47
TRÓJA V RANÉ DOBĚ BRONZOVÉ	48
ALABASTROVÉ IDOLY TYPU KÜLTEPE	52
„KRÁLOVSKÉ HROBY“ CHATTIJCŮ	55
STAROASYRSKÉ KÁRUMY V ANATOLII	56
Obchodní kolonie Kültepe a Acemhöyük	56
Sošky a reliéfy ze slonoviny, křišťálu i chalcedonu	57
Drahokamové nádoby	60
Náhrdelníky ze sardonyxových, onyxových a karneolových korálů	60
První pečetní válečky v Anatolii	61
Kupecká závaží – ukazatelé kontaktů v dálkovém obchodu	62
Anatolie se seznamuje se slonovinou	64
Kdy dorazil lapis lazuli do Anatolie?	64
ŘÍŠE CHETITŮ – VELMOC STAROVĚKU	66
Hlavní město Chattušaš, kultovní místo Arinna, svatyně Yazilikaya	67
Drobná sochařská tvorba a kamenné nádoby	69
Slonovina a kost v chetitské tvorbě	70
Korály z drahých kamenů	72
Kovové šperky, sošky a nádoby kombinované s drahými kameny	72
Pečetítka razítková i pečetní válečky	73
Závaží chetitských kupců	75
VÝCHODOEGEJSKÉ-ZÁPADOANATOLSKÉ ROZHŘANÍ	75
Nádoby z obsidiánu, steatitu a mramoru	76
Slonovinové a kostěné výrobky	76
Dominující karneolové korály	77
Čočkovitá i mandlovitá pečetítka	78

NEOCHETITSKÁ KRÁLOVSTVÍ – NOVÝ ROZKVĚT CHETITSKÉHO UMĚNÍ	80
Úchvatné oči bazaltových soch	80
Kamenné nádoby a schránky	81
Neochetitské slonoviny	82
Kovové předměty vykládané drahými kameny	82
KRÁLOVSTVÍ URARTU	83
Kamenné sošky, reliéfy a barvitě mozaiky	84
Kamenné nádoby a schránky s vyřezávanou nebo rytou dekorací	86
Ještě barvitější bronzы	86
Pestrobarevné slonoviny, kostěné předměty a vykládaný nábytek	87
Náhrdelníky z korálů drahokamových i jiných	89
Pečetítka všeho druhu	90
GORDION VE FRÝGII, SÍDLO ZLATÉHO KRÁLE MIDASE	93
Reliéfní ortostaty a sošky bohyně matky	94
Alabastra a jiné alabastrové nádoby	96
Úchvatné bronzы	97
Fascinující oči mezopotamských a anatolských soch a sošek	97
Slonoviny ve stylu nejen frygickém	101
Jantarové korály a zlaté šperky	103
Pečetítka z Gordionu	104
Římské oktagonální gemy – anatolská zvláštnost	108
„Bavlněný zámek“ a lázeňské město Hierapolis	108
Hierapolské mramory, „alabastry“ a brekcie	114
LÝDIE – ZEMĚ POHÁDKOVĚ BOHATÉHO KRÁLE KROISA	115
Mramorové idoly a nádoby v Lýdii před Lýdy	116
Drahokamové nádoby stolní i kosmetické	116
Lýdské slonoviny a kostěné okrasы	117
Šperky Lýdského pokladu	118
Onyxové, sardonxyové a karneolonyxové „oči“ šperků	121
Pečetítka ze Sard	123
MĚSTA IÓNIE OPŘEDENÁ PŘÍBĚHY	126
Kykladské mramorové nádoby a sošky	126
Působivé ruiny antického Efezu	128
Bílé a barevné mramory v Efezu	133
Vložky z mramorů a porfyrů	134
Mramorové misky a lampy	134
Přebohaté spektrum předmětů ze slonoviny a kosti	135
Jehlice a spony – dary bohyni Artemis	136
Korály, závěsky a amulety	136
Jantar v Efezu	137
Gemy z drahokamových surovin Anatolie?	138
Pergamon zdobily bělostné mramory	139
Kde skončily luxusní předměty pergamských králů?	142
KAMENICKÉ SKVOSTY V CHRÁMU BOŽÍ MOUDROSTI V KONSTANTINOPOLI	143
Kamenná symfonie	144
Provenience dekoračních kamenů v chrámu Boží Moudrosti	150
DODEKANY – STŘEDOMOŘSKÉ PŘEDMOSTÍ	153
RHODOS, OSTROV BOHA HÉLIA	155
Sošky z kyperského vápence	157
Kamenné nádoby	157
Hlavice mečů bronzových i železných	159

Slonovina, kost a mušlovina	160
Korály, „knoflíky“ a zlaté šperky s kameny	162
Pečetítka na Rhodu	167
Antické ušlechtilé kameny na ostrově Rhodos	169
OSTROV KOS – RODIŠTĚ HIPPOKRATA	175
Obsidián a jiné horniny a nerosty na Kosu, Giali a Nisyru	177
Kamenné lampy a hmoždíře	183
Skaraby ze slonoviny, ozdoby z kosti i mušloviny	183
Korály, „knoflíky“ a zlaté šperky zpestřené kameny	185
Pečetítka na Kosu	187
Antický „mramorový průmysl“ na ostrově Kos	189
KASOS, KARPATOS A SAROS – NÁŠLAPNÉ KAMENY	195
Geologické poměry a nerostné suroviny	197
Hroty šípů a kamenné sekerky neolitiků	197
Tajemná soška z Karpathu	198
Minojské nádoby ze serpentinitu	199
Slonovinové rukojeti bronzových mečů a dýk	200
Karneolová pečetítka a šperky	201
Tetrapolis	201
KYPR – „MĚDĚNÝ“ OSTROV BOHYNĚ AFRODITY	207
Sošky zprvu andezitové a diabasové, později vápencové	212
Pikrolit – pozoruhodná kamenářská surovina na prehistorickém Kypru	216
Nádoby z chloritické břidlice, alabastru a „alabastru“	219
Trůny zdobené slonovinou a mušlovinové misky	224
Hlavně karneol a zlato	229
Kyperská pečetítka	239
Kupecká závaží nejen z hematitu	245
PŘÍLOHY	247
ZDROJE DRAHOKAMOVÝCH SUROVIN	248
Turecko	248
Itálie	250
Írán	251
Afghánistán	251
Indie	251
Šrí Lanka	252
Egypt	252
SLOVNÍČEK ZÁKLADNÍCH POJMŮ	255
SEZNAM MUZEÍ A INSTITUCÍ A JEJICH ZKRATEK	259
REJSTŘÍK ARCHEOLOGICKÝCH LOKALIT	261
LITERATURA A PRAMENY	263
Seznam zdrojů pro mapy	270
GEMSTONES OF ANCIENT ANATOLIA, THE DODECANESE AND CYPRUS (Summary)	271